

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Основ за доношење Стратегије безбедности и здравља на раду у Републици Србији за период од 2008. до 2012. године, садржан је у члану 97. став 1. тачка 8. Устава Републике Србије према коме Република Србија уређује систем у области заштите на раду, као и у члану 45. став 1. Закона о Влади.

Усвајање Стратегије безбедности и здравља на раду у Републици Србији за период од 2008. до 2012. године у складу је са чланом 17. став 1. Закона о Влади, а у вези са потребом стратешког решавања проблема великог броја повреда на раду, посебно оних са смртним исходом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ СТРАТЕГИЈЕ

Доношењем Стратегије безбедности и здравља на раду у Републици Србији за период од 2008. до 2012. године утврђује се стратешки оквир и приоритети у развоју система безбедности и здравља на раду, а све у циљу смањења повреда на раду, професионалних болести и болести у вези са радом.

Обавеза доношења стратегије којом се уређује област безбедности и здравља на раду проистекла је из чињенице да је изузетно важно дати даље сметнице развоја целокупног система имајући у виду предстојеће потврђивање конвенције МОР 187 Конвенција о промотивном оквиру безбедности и здравља на раду (2006). Нова регулатива у овој области заснована на Закону о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС”, број 101/05), поставља нови приступ у коме је принцип превенције основни темељ даљег развијања система безбедности и здравља на раду који захтева свеобухватно деловање свих чинилаца друштва.

Стратегијом се предвиђа остваривање појединачних циљева, и то:

1) успостављање, одржавање, прогресивно развијање и периодично ревидирање система безбедности и здравља на раду у консултацији са репрезентативним организацијама послодаваца и запослених;

2) доношење закона, подзаконских прописа, колективних уговора и других правних инструмената о безбедности и здрављу на раду (усаглашавање са прописима ЕУ);

3) усвајање механизма и процедура за спровођење прописа о безбедности и здрављу на раду (интегрисана инспекција рада);

4) увођење посебног осигурања од повреда на раду и професионалних болести;

5) увођење информационог система у области безбедности и здравља на раду (евиденција повреда на раду и професионалних болести и др.);

6) образовање одговарајућих тела (власти, послодаваца и запослених) одговорних за безбедност и здравље на раду у складу са законом и праксом;

7) утврђивање приоритета у решавању проблематике везане за безбедност и здравље на раду:

а. мала и средња предузећа,

б. високоризични сектори (грађевинарство, хемијска индустрија, пољопривреда и сл.),

в. категорије осетљивих запослених (труднице, млади, старији запослени, особе са инвалидитетом, инвалиди рада и др.),

г. дискриминација, мобинг и родна равноправност,

д. безбедност производа, која се односи на опрему, машине и друга средства за рад и заштиту на раду,

ђ. безбедност услуга, а нарочито услуга одржавања и поправке опреме, машина и других средстава за рад.

8) промовисање културе превенције и добре праксе у области безбедности и здравља на раду на свим нивоима организовања послодаваца, запослених, образовних установа и државе (Унија послодаваца Србије, репрезентативни синдикати, инспекција рада, школство, фондови за пензијско инвалидско осигурање и здравствено осигурање, и др.);

9) давање иницијатива за увођење законских претпоставки у смислу дефинисања финансијских и буџетских ресурса у области безбедности и здравља на раду;

10) покретање иницијативе за оснивање референтне лабораторије чија улога је контрола квалитета рада правних лица са лиценцом у области безбедности и здравља на раду, а која врше прегледе и испитивања опреме за рад и испитивања услова радне околине. Референтна лабораторија врши арбитражу, између послодаваца и правних лица са лиценцом у случају спора насталог поводом обављених прегледа и испитивања. Ова лабораторија има и улогу подизања нивоа квалитета послова прегледа и испитивања опреме за рад и услова радне околине код послодаваца чиме, у доброј мери, доприноси осигурању безбедних и здравих радних услова и ефикасности спровођења мера код послодаваца. Поред наведеног, референтна лабораторија врши потребне прегледе и испитивања у хитним случајевима код хаварија и сл.;

11) покретање иницијативе за оснивање „Центра за едукацију” (запослених, послодаваца, лица за безбедност и здравље на раду, инспектора рада и др.) у области безбедности и здравља на раду. Центар има улогу да, поред свих врста едукације у области безбедности и здравља на раду, објављује различите материјале (брошуре, препоруке, књиге и др.) и да врши информисање јавности о стању безбедности и здрављу запослених на раду.

12) сарадња у области безбедности и здравља на раду (на националном нивоу побољшана и унапређена међуресорска сарадња).

Предложеном Стратегијом обезбедиће се основе за реализацију наведених циљева, који ће покренути низ конкретних активности и мера како би дошло до смањења броја повреда на раду и професионалних болести.

Стратегијом се предвиђају и активности и мере потребне за постизање појединачних циљева, као и активности појединих институција, социјалних партнера и других релевантних актера у овој области.

Усвајање ове стратегије један је од услова за даљи развој и напредак система безбедности и здравља на раду Републике Србије у процесу придруживања Европској унији.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Стратегија безбедности и здравља на раду у Републици Србији за период од 2008. до 2012. године састоји се од следећих делова:

- Увод;
- Визија и мисија Стратегије;
- Појединачни циљеви у остваривању Стратегије;
- Привредни и социјални оквир;
- Законодавни оквир;

- Институционални оквир;
- Функционисање система;
- Економски аспекти;
- Активности и мере за постизање појединачних циљева;
- Закључци;
- Завршни део.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ СТРАТЕГИЈЕ

Није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике Србије за 2008. годину.